

“త్రస్తి చేస్తే ఎట్ల చేసిందో తెల్వాలె గదా! ఇది ఊరు. అడివి గాదు. ఇదిసిపెట్టేదీలేందీ దాని అత్తగారి మీదుంటది గానీ, ఒక ఇంటికిచ్చిన నీ మాట నెగ్గదు. అది వాళ్ళ ఇష్టం” అని “అబ్బా! నీ తెలివికి మెచ్చుకోవాలే జానకమ్మా! చాల హుశారు.

చూపించే ప్రయత్నం చెయ్యకు. నీ బిడ్డది తప్పే కాదు, దాని అత్తమామల్నే అడగమంటావ్! నీ ఇంట్లోనే ఇష్టమంది గదా! రోజూ దాని కడుపు నీకు కనిపిస్తూంటే పెనిమిటి లేందే ఇదెట్లా పెరుగుతోంది?

ఏంది కథ అని ఒక్క సారన్నా నీ బిడ్డను అడగ లేదా?” అన్నాడు అయ్యవారు.

“అయ్యో: నా అల్లుడు బైటి దేశం బోయినట్టు నాకు తెలిస్తే గదా ఆయన లేడనుకునేది? ఐతే నా బిడ్డె అత్తగారింట్ల వచ్చి కష్టాలు పడ్డదో ఆ కష్టాలె నేను బాగం పంచుకోలేదు. నాలుగు నెలల కింద నా ఇంటి కొచ్చిన నాటి నుండి అది నెత్తి నొప్పి అన్నా, కడుపు నొచ్చినా కాలు నొచ్చినా తల్లిగా అడిగి బాధ తీర్చే దాన్ని, కానీ దానికి ఈడ ఏ బాధా లేదు. అసాండువుచు అదేందీ? ఇదేందని నేనెందుకడగాలే? దాని సుఖమే నా సుఖం. కడు పైతే అయిందేమో రేపు పిల్లను గవి తల్లి లెక్క సుఖపడ్డది. నన్ను మీరందరు ఏమనుకున్నాసరే! ఇంక పరువూ మర్యాదా అంటరా! నాకు ఏం లేవు. బుక్కెడు బువ్వ కోసం నా ఒక్క జీవి కోసం, ఏదో చిల్లర దుకాణం పెట్టుకొని బతుకు చున్నా. అది కూడా లేన్నాచు నాకు అంది పెట్టి సాకే దాతయింటి అప్పుడు పరువు, మర్యాదా కోసం చూస్తా. ఐనా ఒకరి బతుక్కు నేను కర్తను గాను, అది చిన్న పిల్లగాదు... దాని ఇష్టం. నేనైతే దాని కడుపులో కాసే కాయ దాని అత్తగారింటి చెట్టుదే అనుకుంటున్నా. మరి ఈ పంచాదెందుకు

అత్తాయి ..భూపావ్..

పెట్టినట్టు అంటే నా సొత్తు అబ్బలేదని, నేను నాకున్నదంతా ఆళ్ళ అరిశదాన కొట్టక పోవిననీ.”

“అబ్బా! అబ్బా!! ఇందిరాగాంధీని మించిన తెలివి నీకుంది జానకమ్మా! ఇష్టమనిన్ను ఏమదిగినా లాభం లేదు. ఐతే...” అని కోదండం అంటూండగానే మధ్యలో రామలింగం తండ్రి కోటి లింగం అందుకుని “పెద్ద పటేలా సూసిండా దాని బజ్జారి గుణం! దాని బిడ్డను నాలునెలల కిందనే ఇంట్ల కొట్టేళ్ళ ఏసి తగులపెట్టేస్తే వీడ పొయ్యేది. భూ ప్రపంచంల ఎక్కడనన్నా పెని మిటి లేందే పిల్లలు వుడతారా? మావోడు కానని దేశాలుంటే దీనికి కడుపెట్టా ఆయో? ఈమెతల్లి గాదు! అడుగొద్దు. తల్లి పిల్లా మా ముఖాలు నల్లగ జేసిండ్లు. మేం తలెత్తుకుని ఈ ఊర్ల ఎట్లా చరకాలె” అన్నాడు మనిషి నిలువునా వణికిపోతూ.

కోటిలింగం భార్య యశోదమ్మ “మేం దాన్ని బాధలు పెట్టినమట. దేశంల లేని బాధలు పెట్టినమా? ఎవరైనా బుద్ధులు చెప్తారో? ఇంట్ల పనులెట్ల జెయ్యాలే చెప్తారో? ఇదేమో బ్రహ్మ సోద్యమాయే” అని చేతులు ఊపుతూ గట్టిగా అంది.

“ఓ ముసలమ్మా నువ్వుండు లొల్లి పెట్టకు. ఇక్కడ మేం ఉన్నాంగా! అన్నీ అడుగుతం” అన్నాడు హనుమంతు పటేలు.

అంతలో తెనుగు కులస్తుడు పెద్ద యాదయ్య కలుగజేసుకుని “పాతవి తోడుకుంటే బోకులే బైటపడ్డాయి. మనను మల్ల మాట్లాడనియ్యకుండ జనాబు చెప్పింది జానకమ్మ. ఇంగ అదంతా

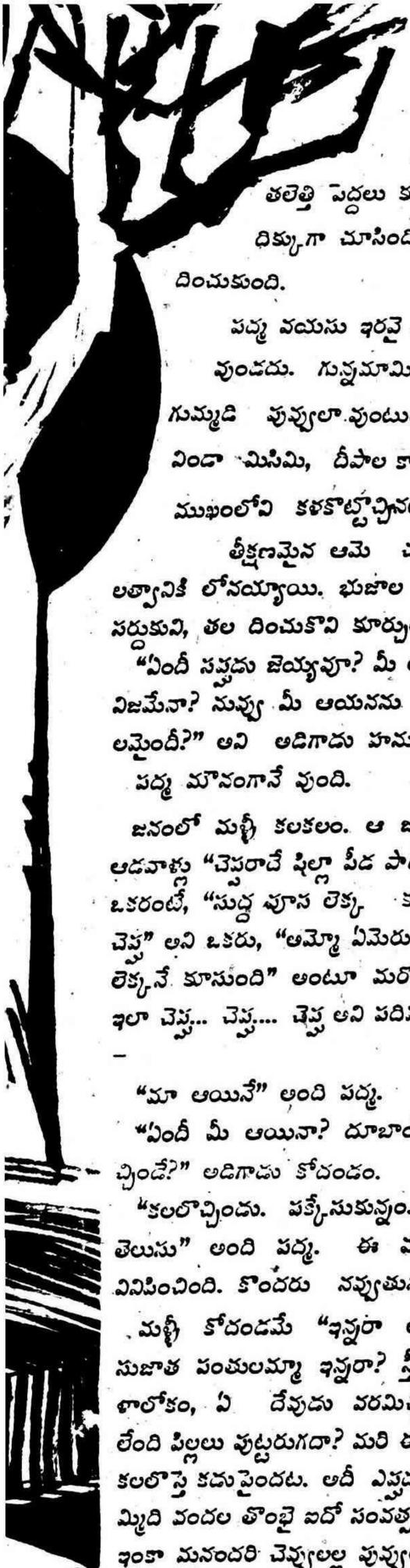
గాదు. ఉన్న యిషయం ఉన్నట్టు ఆ పిల్లదాన్నే అడుగుదాం. ఆమె ఏం చెప్తదో తెలుస్తది గదా” అన్నాడు దగ్గుతూ.

జనంలో గుసగుసలు మొదలయ్యాయి. అందరి చూపులు పద్మమీదే ఉన్నవి. సుజాత ఇదంతా జాగ్రత్తగా గమనిస్తోంది. ఇంతలో ఇంకా కొందరు స్త్రీ పురుషులు అక్కడికొచ్చారు. ఇక అప్పుడు ఊర్లోని అన్ని కులాల జనం వచ్చినట్టే అయింది.

“ఏమమ్మా పద్మమ్మా! నీ మొగుడు మమ్ములను పంచాది చెప్తమని ఎందుకు పిలిచిందో నీకు దెల్పు గదా! మరి నువ్వేం సమాదానం చెప్తవ్?” అని అడిగాడు కోదండం.

పద్మ అందరిలా లేచి నిలబడలేదు. కూర్చునే

29-12-95 ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర నాటకము

వుంది. ఒకసారి తలెత్తి పెద్దలు కూర్చున్న అరుగు దిక్కుగా చూసింది. తర్వాత తల దించుకుంది.

పద్మ వయసు ఇరవై ఏండ్లకు మించి వుండదు. గున్నమామిడి కొమ్మలా, గుమ్మడి పువ్వులా వుంటుంది. ముఖం నిండా మిసిమి, దీపాల కాంతిలో సైతం ముఖంలోని కళకొట్టాచ్చినట్టు కనిపిస్తోంది.

తీక్షణమైన ఆమె చూపులు చంచలత్వానికి లోనయ్యాయి. భుజాల నిండా కొంగు సర్దుకుని, తల దించుకొని కూర్చుంది.

“ఏంది సప్తదు జెయ్యవూ? మీ ఆయన చెప్పింది నిజమేనా? నువ్వు మీ ఆయనను చూసి ఎంతకాలమైంది?” అని అడిగాడు హనుమంతు.

పద్మ మౌనంగానే వుంది.

జనంలో మళ్ళీ కలకలం. ఆ జనంలో నుండే అడవాళ్ళు “చెప్పరాదే పిల్లా వీడ పాడుగానూ” అని ఒకరంటే, “సుద్ద వూస లెక్క కూసుంటేగాదు. చెప్తా” అని ఒకరు, “అమ్మో ఏమెరుగని మొల్లి నల్లి లెక్కనే కూసుంది” అంటూ మరొకరు అన్నారు. ఇలా చెప్తూ... చెప్తూ... చెప్తూ అని పదిమంది అనేసరికి

“మా ఆయినే” అంది పద్మ.

“ఏంది మీ ఆయినా? దూబాయ్ కెళ్లి ఎవ్వడొచ్చిందే?” అడిగాడు కోదండం.

“కలలాచ్చిండు. పక్కేసుకున్నం. నాకు గంతే తెలుసు” అంది పద్మ. ఈ మాట అందరికీ వినిపించింది. కొందరు నవ్వుతున్నారు.

మళ్ళీ కోదండమే “ఇన్నరా ఆడోళ్లంతా! ఏల సుజాత పంతులమ్మా ఇన్నరా? స్త్రీలోకం, మహిళాలోకం, ఏ దేవుడు వరమిచ్చినా పెనిమిటి లేంది పిల్లలు పుట్టరుగదా? మరి ఈమెకు మొగడు కలలాస్తే కడుపైందట. అదీ ఎవ్వడూ?! ఈ పందొమ్మిది వందల తొంభై ఐదో సంవత్సరంలో... ఈమె ఇంకా మనందరి చెవ్వులల్ల పువ్వులు ఉన్నాయనుకుంటున్నది. కాకమ్మ కథల, పుక్కిటి పురాణాల కాలం చెల్లించని తెలుసుకుంటలేదు. ఇక ఎవరన్నా మీరే ఇవ్వండి ఈ చిక్కు” అన్నాడు.

మళ్ళీ గోల ప్రారంభమైంది. తేలా ఓ తిట్టు పద్మకు అందుతూనే వుంది. ఇంకా ఊరుకోలేక సుజాత పద్మ దగ్గర కెళ్ళింది. ఐదు విమిషాలు ఏదో మాట్లాడింది. ఐనా పద్మ మరోసారి నోరు విప్పలేదు. తన మనసునున్న మాట చెప్పలేదు. కోటిలింగం, రామలింగం బండ బూతుల వరం కురిపిస్తున్నారు. యశోదమ్మ శాపనారాలు పెడుతోంది. ఐదు విమిషాలు గడిచాయి.

“ఇట్ల మర్యాదతోని అడిగితే ఇవెటట్టు లేదు. నాలుగు అంటించాలె” అన్నాడు హనుమంతు.

అతని పక్కన కూర్చున్న పెద్దలు వంతపాడి “అవును! అవును” అన్నారు.

జానకమ్మ మనసంతా భయంతో నిండిపోయింది. ఎంత గుండె దిటవు చేసుకున్నా ఆ వాతావరణం కలచివేస్తోంది. పిల్లను ఏం చేస్తారు? కొట్టి చంపేస్తారా? ఇవ్వడేం చేయనూ? అని మధనపడుతూ బిత్తరచూపులు చూస్తోందేగానీ, ఆ పెద్దల ముందుకెళ్ళి బతిమాల దలచుకోలేదు. కాళ్ళ మొక్కాలని అనుకోలేదు.

ఇంతవరకూ ఓపిక పట్టిన సుజాతకి ఇంకా స్తబ్ధత భరించనలవి కాలేదు. “అగండి. ఇది మరీ అమానుషం. పశుత్వం, రాక్షసత్వం. ఆ పిల్లనిండు చూలాలి. మీరు ఈ తీరుగ హింసపెట్టడం దారుణం” అంది. పౌరుషంగా లేచి ముందుకు నడిచింది.

“ఆమెను కొట్టి నిజం చెప్పించదల్చుకుంటే కట్టేసే కొట్టాలని ఏముంది? ఇంతమందిని కాదని కడుపుతో పాటు పారిపోతది! ఐనా తప్ప చేసింది ఆమె ఒక్కతేనా? ఆ పురుషుడు ఈ ఊర్లో ఇక్కడే లేదా? వాడెందుకు రాడు ముందుకు?! మనిషి కాదా, వీమూనెత్తురూ లేదా?” అంది సుజాత జనం మధ్యలో కొచ్చి...

జనమంతా విన్నారు. గాలి వీస్తున్న సన్నని చచ్చుదు మినహా అక్కడ అలికిడే లేదు. ఎవరూ ముందుకు రాలేదు.

కోదండం సైగ చేయగానే వెంకటయ్య తన చేతిలో వున్న తాళ్ళు పక్కన పాదేసి వావిలి బరిగె లతో ఆమె దగ్గరకెళ్ళాడు. నాలుగింటిలో మూడు పక్కనున్న వాడి చేతికిచ్చి, ఒక్క బరిగెతో ఆమె వీపున గట్టిగా రెండు దెబ్బలు వేశాడు.

పద్మ నోట మాట లేదు కానీ, ఆమె తల్లి భళ్ళన ఏడుస్తూ “నా బిడ్డె చచ్చెరో దేవుడో” అంటూ వెళ్ళి కూతుర్ని వాటేసుకుంది. ఆమెను పక్కకి లాగేశాడు వెంకటయ్య.

తాకిన దెబ్బలతో పద్మ ఒళ్లంతా ఒక్కసారే జలదరించింది. ఎర్రగా వాతలాచ్చాయి. ఐనా పళ్ళు బిగపట్టి కట్టలు తెంచుకు ముంచుకొస్తున్న దుఖాన్ని ఆపుకుంటూ దెబ్బ తాకిడితో వంగిన కరీరాన్ని మళ్ళీ పైకి లేపింది. కళ్ళ నుండి ఏకధారగా నీళ్ళు కారుతున్నాయి. ముఖం కంద గడ్డలా మారింది. తల వెంట్రుకలు చెల్లాచెదురై ముందుకు వాలుతున్నాయి.

కోదండం దిక్కు చూసిన వెంకటయ్య పద్మ ఇంకా నోరు విప్పనందున సరైన మరో దెబ్బ ఇంకా గట్టిగావేశాడు. మళ్ళీ నాలుగో దెబ్బ వేసేందుకు బరిగె పై కెత్తాడు.

“వెంకటయ్య ఆగు... ఆమెను కొట్టాద్దు”

డాక్టర్ వద్దు

“నాకి డాక్టర్ ఇచ్చే ట్రీట్మెంట్ వద్దు” అనారోగ్యంగా ఉన్నమంత్రి అన్నాడు సెక్రటరీతో. “అదేమిటి గురువుగారూ! మీ రికమెండేషనుతోనే గదా నాకు మెడిసిన్ సీటొచ్చింది...” ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు డాక్టర్ వినయ్.

“అందుకే వద్దంటూంది! ఎవరన్నా మెరిట్తో, సైకొచ్చిన డాక్టర్ని పట్టా సెక్రటరీ!” ముసుగుతన్నాడు మంత్రి!

— బద్దిగం

అంటూ జనంలో నుండి అరుపు. అలదరూ అటు దిక్కు చూశారు. అతను ‘బాబారు’. ఆశ్చర్యం ‘ఊరి వాకలి. పెళ్ళి కాలేదు. ఇరవై ఐదేండ్ల యువకుడు. కులం తప్పి మర్యాదా మన్ననా మరిచి పెద్ద కులం దానితో సంబంధం! నిజమా!’ జనంలో ఆలోచనలు.

అమ్మలక్కలు ముక్కున వేలేసుకున్నారు. పురుషులు కొందరు గుడ్లరిమి చూస్తే, కొందరు బాబారును ‘భలే పనిరా’ అన్నారు వ్యంగ్యంగా.

బాబారును పంచాది పెద్దలు ఎన్నో ప్రశ్నలడిగారు. అన్నిటికీ అతను దాపరికం లేకుండా జవాబులు చెప్పాడు.

“వాన్ని చితకదన్నాలె కాలో చెయ్యో నరకాలె” అన్నారు ఎవరో.

బాబారును కొట్టలేదు. తిట్టారు. పెద్ద మనుషులనే పంచాయతీ సభ్యులతో బాటు కోటిలింగం, రామలింగం కూడా కూర్చోని చర్చించుకున్నారు. తర్వాత ఓ నిర్ణయానికొచ్చి తీర్పు చెప్పేందుకు సిద్ధమవుతుండగా సుజాత ముందుకొచ్చింది. వచ్చి...

“పెద్దలు మన్నించాలి. మీరు తీర్పు చెప్పేముందు ఒక్కసారి నా విన్నపం వినండి. ఈ ఇద్దరు నేరస్తులతోపాటు నీళ్ళ కన్నా పెద్ద నేరం చేసిన కుటుంబాన్ని మీరు మర్చిపోవద్దు. అది కోటిలింగం కుటుంబం. వాళ్ళలో మొదటి ముద్దాయి ఇవ్వడు మీతో వున్న రామలింగం. రామలింగం తను బతకడానికి ఏం తక్కువుందని దుబాయ్ దేశం వెళ్ళాడు? ప్రస్తుతం వున్న ఆస్తితో మూడు తరాలు బతకొచ్చు గదా? పోనీ దుబాయ్ వెళ్ళదలిచినోడు పెళ్ళెందుకు చేసుకున్నాడు? ఎక్కడుంచి వెళ్ళాడు? ఎవరి కోసం చేసుకున్నాడు? ఐనా అతని వయస్సెంతా? ఆ అమ్మాయి వయస్సెంత? పెండ్లి నాటికే నలభై ఏండ్ల సైబద్ద తాను, ఇరవై ఏండ్లన్నా లేచి పిల్లను ఎందుకు, ఏ ఆశతో చేసుకున్నాడు? ఆస్తి కోసమేగా? సరే! ఈనాడు అతని భార్య, ఆ పడుచుపిల్ల తెలిసో తెలియకో, ఏ మానసిక

డాక్టర్ జాకీచాన్

ఆబాల గోపాలాన్నీ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా తన కుంగ్ పూ మాయాజాలంతో అలరించి, వారి ఆదరాభిమానాలను ఎంతగానో చూరగొంటున్న సుప్రసిద్ధ నటుడు జాకీచాన్ కు పిహెచ్.డి. పురస్కారం లభించింది. హాంకాంగ్ లోని బాస్ టిస్ట్ యూనివర్సిటీవారు సోషల్ సైన్సెస్ లో జాకీకి డాక్టరేట్ ఇచ్చి

సన్మానించారు. ఆ సమయంలో పాడవైన గాస్ మ ధరించి, తన అభిమానులందరినీ చిరునవ్వులతో ఆనందింపజేశాడు జాకీ! చిత్రమే మిటంటే డాక్టరేట్ పొందిన జాకీ ఛాన్ కనీసం ఏ ఏధిబడిలో కూడా చదవలేదు. తన 7వ ఏటనే ఇంటి వుంచి వెళ్ళిన అతను ఒక డ్రామా ట్రూప్ లో చేరాడు. అటు పిమ్మట స్వయంకృషితో అంచెలు అంచె లుగా ఎదిగి, ప్రస్తుతం పివీమా ప్రపంచంలో రారాజుగా వెలు గొండుతున్నాడు. తనకు పివీమా ప్రపంచంలో అనేక బహుమతులు లభించినా, డాక్టరేట్ బిరుదు లభి స్తుందని ఎన్నడూ ఊహించలే దని ఆ నటుడు సంతోషంతో అన్నాడు.

(‘ది ఏక్’ ఆధారంగా)
- కోడిమెల శ్రీరామమూర్తి

స్టిలిలోనో, కాదంటే మోసంతోనో నేరస్తురాలుగా ఇక్కడ నిలబడి వుంది. ఆమె మీద మోపిన నేరం అక్రమ సంబంధం. అట్లాంటున్నాడు నలభై ఏండ్ల ప్రాయం మించిన ఆమె భర్త రామలింగం ఇంతవరకూ ఏ స్త్రీతో అక్రమ సంబంధం లేకనే వున్నాడా? లేదని గుండె మీద చెయ్యేసుకొని చెప్పగ లడా? అది పోవీ పురుషుడు అంటారేమో! మీరు స్త్రీలు కారు కనుక. పోవీయండి. రామలింగం తన జీవిత భాగస్వామిగా వుంటుందనుకున్న మనిషి అత్తగారింట్లో ఏ సుఖమూ లేక రోజూ ఎన్ని కష్టాలు పడుతూ కాలం వెళ్లబుచ్చుతుందో ఒక్క సారన్నా ఆలోచించాడా? తనకు డబ్బు మినహా మరేం అక్కర్లేదా? ఇవన్నీ అడగండి. అతన్నేగాదు, కోటిలింగంగారినీ, యశోదమ్మనూ ప్రశ్నించి ఆ తర్వాత పద్మకైనా, బాజారుకైనా శిక్ష వేయడం మంచిది. ఐతే ఒక్క సూచన లేదా మనవి. ఈ కేసులో నష్టపోయింది, అవమానపడింది, శారీర కంగా, మానసికంగా బాధకు గురి అయిందీ ఒక ఆడమనిషి అవి మర్చిపోక తీర్పు చెప్పండి” అన్నది అందరికీ వినిపించేలా.

ఆడవాళ్లు సుజాత దిక్కు చిరునవ్వుతో చూశారు. కొందరు ‘అట్లా అడుగు’ అన్నారు. ముసలమ్మలు మౌనంగా పట్ల దిక్కు చూస్తున్నారు.

“ఇక ఈమె మాట్లాడితే ఊరికి అమాసే లేదం టది” అన్నాడు అయ్యవారు.

“సంతులమ్మా ఇది మా ఊరి వ్యవహారం. మిమ్మల్ని పిలిచింది వివేటండుకే, మా మెదల్లు తినె టండుకూ, సూచనలిచ్చేటండుకుగాదు” అన్నాడు కోదండం.

“నువ్వు అన్ని తాకుదులు తిన్నదానివి కాదు. మేం నువ్వు పుట్టక ముందు మందే ఇక్కడ పంచాదులు తెలుపుతున్నం గానొచ్చు. ఏం జెప్పాల్సో మాకు తెలుసు. ‘నక్క పుట్టి నాలుగు వారాలు కాలేదట. ఇంత గాలీవానా ఎన్నడూ ఎరుగనన్నదట’ అన్నాడు హనుమంతు.

“ఓ హనుమంతు పట్లా తోక ఉన్నట్టు సామెత బాగనే జెప్పి కొసకు. టీచరమ్మను నక్కా, కుక్కా అనకు. మంచిగుండడు. గాల్లె దీసేసినట్టు తీసె య్యకు. తెలివికి చిన్నా పెద్దా ఉండదని మీరే జెప్పరు గదా! మన ఊళ్ళేగాదు ఏ ఊర్లనైనా న్యాయం ఒక్కతాల్గనే వుండాలె. దేశం లున్న ఊర్లన్ని ఆమెయే. ఆమె చెప్పిన మాటల ఏమన్న మంచి వున్నజేమో సూడుండ్రి. గంతేగని, సల్ల లీగెను తీసేసినట్టు తీసేసె బాగుండడు” జనంలో నుండి ముందుకొచ్చి సూటిగా చూస్తూ అన్నది కురుమ చంద్రమ్మ.

చంద్రమ్మ దిక్కు కోసంతో చూశారు పెద్దలు. హనుమంతు ఆవేశంతో ఏదో అనబోతుం డగా... కోదండం ఆపి, ఓరగా చూసి తల ఊపి “చంద్రమ్మా! సంతులమ్మగా ర్ని మేము తీసె స్తలేము. నువ్వెందుకు తొందరపడ్డవూ? చెప్పమను

ఇంకేమైనా ఆమె చెప్పాలనుకుంటే చెప్పమనూ” అని “చెప్పవమ్మా ఓ సుజాతమ్మా” అన్నాడు మళ్ళి.

“కోదండంగారూ! మీ తీర్పులకూ, నిర్ణయాలకూ సూచనలిచ్చే అధికారం నాకులేదంటారేమో! కానీ, చంద్రమ్మ అన్నట్టు నిజానానికీ, నమస్యకీ, ప్రాంతీ యతకీ మీరు లంకె నేయడం మంచిది కాదు. ఇక మీరు అడగకున్నా, పాటించకున్నా ఇక్కడ నా అభిప్రాయం చెప్పక తప్పదు. పద్మను భర్త, అత్త మామలూ, ఈ సమాజం నిర్లక్ష్యం చేసింది. ఒక మనిషిలా ఆమెను చూడలేదు. తనను అభిమానించి, సానుభూతి చూపి, ప్రేమించే వ్యక్తి కోసం పరితపించింది. ఆ పని బాజారు చేశాడు. ఆమెకు క్షలం గొస్త అనిపించలేదు. గుణమే గొప్పదని తెలిసి అతన్ని ఆమె ప్రేమించింది. వాళ్ళ ఇద్దరిలో మంచితనం వుంది. కనుక వాళ్ళకు వివాహం చేయడమే మంచిది. పద్మకు భర్తనంటున్న రామ లింగం భార్యకు విడాకులివ్వడమే ఉచితం” అంది సుజాత.

జనంలో యువకుల చప్పట్లు. అంతలో ఏదో అల్లరి. మళ్ళి నిశ్శబ్దం. తర్వాత కోదండం మెల్లగా “టీచరమ్మా! ఇది పట్టంగాదు. పల్లె. ఇక్కడ మాకు ఆవారాలూ, కట్టుబాట్లూ చాలా వుంటాయి. ఈడి కొచ్చి పోలీసులూ, కోర్టులూ ఏమీ చెయ్యవు. కులాల కట్టును ఏమీ తెంపలేవు. మనిషి జీవితం దాంట్లనే వుంది” అని “ఇసటికే శాన రాత్రయింది. ఇంగ మీ తీర్మానం మేం జేస్తేం ఇనుండ్రి” అన్నాడు. హనుమంతు లేచి నిలబడి...

“రామలింగం పాట్లతిపల కోసం దేశం బొయ్యిండు. అతను వచ్చేవరకు ఓపిక లేనట్టు కాలుజారే తెలువక పారపాటు చేసింది అతని భార్య పద్మ. చిన్న పిల్ల తప్పే చేసిందని మేము అను కుంటున్నాం. పద్మ చేసిన తప్పలో ముఖ్యంగా బాజారు నేరం క్షమించరానిది. వీడు కులం మరిచి హెచ్చు తగ్గులు మరిచి నయసులో ఆమె కన్నా పెద్ద అయివుంది కూడా కావురం జట్టు బలిసి ఈ పని చేసి వుంటాడు. ఆ పిల్లకు లేని పోని మాయమాటలు చెప్పి ఒకటి రెండు సార్లు అక్రమ సంబంధంపెట్టుకునే వుంటాడు. ఇది. ఆని మొట్టమొదటి తప్ప కింద లెక్కేస్తున్నం. ఐనా తప్ప తప్పే కదా! అందుకే ఆనికి శిక్ష తప్పదు. శిక్ష ఏమి టంటే మొదటిది ఈ పంచాదిలనే ఇవ్వడే ఇక్కడనే బుద్ధి వచ్చేటట్టు లెక్కపెట్టి వీవు మీద అరడ జను దెబ్బలు కట్టతోటి కొట్టాలె. రెండోది పది వేల రూపాయలు జాలూనా ఏస్తున్నాం. పదిహేను రోజుల్ల ఆపదవేలు తప్పనిసరిగా కోటిలిం గంకి ఇయ్యాలె. ఆ పిల్ల దిక్కు కన్నెత్తి కూడా చూడకూడదు. ఇక మూడోది ఊర్లకెల్లి ఎల్లిపోయి ఊరి కొసన మాదిగిండ్ల దగ్గర గుడిసె యేసుకొని వుండాలె” అంటూ తీర్పు వినిపించాడు.

- సశేషం

20-12-95 ఆంధ్రజ్యోతి నవీన గాంధీ